

Страна Редакције и Админ.:
Космајска ул. бр. 22.

Огласи се дају у Админ.
Цена утврђена.

Неплаћена се писма не при-
мају. — Рукописи се не
не враћају.

Писма, рукописе, новац и
све остало што се односи
на лист, слати власништву
листа.

СТРАЖА

Адреса за телеграме:
„СТРАЖА“ — БЕОГРАД

Преплата за Србију
на пошти:
на годину . . . Дин. 12.—
„ шест месеци „ 6.—
„ три месеца „ 3.—
„ један месец „ 1.—

Преплата за иностранство
на пошти:
на годину . . . Дин. 30.—
„ шест месеци „ 15.—
„ три месеца „ 7.50

СЛОБОДОУМНИ ОРГАН ЈАВНОГ МИШЉЕЊА

ТЕЛЕФОН УРЕДНИШТВА. 1092

Издази сваког дан у 6 ч пре подне.

ТЕЛЕФОН ШТАМПАРИЈЕ 1092

Зашто Италија ћути

Глад и зима спречавају Италију да пре пролећа ступи у акцију

РИМ, 25 јануара.

Један угледан политичар и члан парламента дао је једном руском новинару овакав одговор на стављено му питање: Зашто Италија ћути?:

— Питате ме зашто Италија ћути, и зашто до сада није ушла у акцију, кад је зато имала пуно разлога и кад јој је сама ситуација на бојишту ишла у прилог. Одговор је врло кратак: Зато што није спремна. Европски пожар дошао је и сувише рано, као што је то изјавио г. Саландра, и затекао је Италију неспремну. Последице рата: оскудица у храни и војничке потребе брзо су дошле на дневни ред, и ми иако не ратујемо сносимо исте тегобе као да ратујемо. Цена хлеба је невероватно висока, а и веома се тешко набавља. Жита нема, а нема га ни у иностранству.

Хоћете да знате расположење народа. Народ је огорчен и моје је уверење да би он најрадије још одмах ступио у акцију. Међутим војни фактори се противе свакој акцији, која би била сада предузета. Ја сам имао један интиман разговор са једним вишим официром из штаба и он ми је рекао: Огромни сметови на Апенинима, који нас деле од наше једнокрвне браће недају нам да ступимо сада у акцију. Наша акција, ако до ње дође, може се очекивати тек с пролећа!

Трагом Варвара

— За Ваљево. — Ратна физиономија Ваљева.
Куражна баба. — Бегунци из Крупња. — Његов малер. —

II

Још се ми смејали ба-
бичкој љивости и куражи
а кад тима појавише се
жене и деца сељачка боса и
сви у оделу похабаном, да
већ није личило на оделове
крпе исцепане на дрвљке. То
су били бегунци из околине

Крупња. Келнери пођоше вра-
тима да их задрже и не пу-
штају унутра, али кад ми
протестовасмо, пушташе их
све унутра и сместише их
преко ноћ у празну салу. Би-
ло их је боса, испепани, деца
су чак била и без капа онак-
ви какви су се затекли при

упаду Аустријанаца. Било је
и тако мале деце које су но-
сили на рукама. И ти су ма-
лишани полу смрзнуте и у-
морни дугим путовањем своје
бледи и испијене главце на
слонили на рамена својих мај-
ки. Међу овима била је и
једна жена са близнацима на
рукама из једног оближњег
села код Крупња. Сви су они
безвредно и завидећи прола-
зили поред кафењских столо-
ва а на лицу им се оцртава-
ло неко чуђење. Чему су ми
се чудили?! Жену са близна-
цима задржасмо. Жена је би-

ла боса а у раздрљеним не-
драма имала је две коре хле-
ба. На рукама је држала два
дивна мушка детета који су,
огрејавши се, гледали у неко-
ло својим малим сјајним очи-
цама.
— Како се зову? — упи-
тасмо.
— Ратко и Мирољуб, а ро-
дила сам их баш ни Илин дне.
Били смо зачуђени овим див-
ним именима и тако одгова-
рајући овом времену.
— А ко им даде тако лепа
имена?
— Ја сам казала куму да

хоћу таква имена. Јер Ратко
ће ми бити спомен на овај
рат у коме ми тако много
пропатисмо. А овај Мирољуб
— и ту показа дете на десној
руци — живеће ми у вечи-
том миру, јер кад се овај рат
сврши наша ће земља бити
за вечита времена у миру и
ови мали ће тај мир уживати.
Били смо пренеражани от-
реситишћу и паметним одго-
ворима ове сељанке. Каква
племенитост у ове сељанке
која и у ове тешке дане ова-
ко мисли и гледа у тако сјај-
ну будућност. Она пође, али

је ми задржасмо и дадосмо јој нешто за хлеб. Пружајући шаку да прими новца гледала је у земљу и на лицу јој се огледала нека збуњеност, али ништа није рекла. Морала је беда и невоља бити толико јака, у ове беднице, да је стиду одолела и пружени новац примила. Ови бегунци били су, доста диван предмет за сликара и ми то напомену смо нашем другу.

Глумац је опет наставио своје причање али сада нисмо били тако одушевљени као пре ове слике.

Глумац нам је причао о једном младом хусарском официру кога је нашао мртвог поред једне баре код села Сурчина у Срему. Официр је био, у лакованим чизмама, панталоне је имао од јенске коже за јакане а на рукама је имао рукавице. Капа му је лежала до њега на земљи а ва глави му се видела велика рана.

— И тек што се ја одмакох од овога чудећи се — причао је даље глумац — а иза једног пропланка помоли се један фратер. Угледавши се стукнумо обадва за један корак и фратер као из онај ми Деус! О, sancta Suzia! Појо сим лепо — муцао је даље фратер — ја сам залутао, свештеник сам... То је био сигурно неки радознали пољ, из хрватског приморја, који је дошао да види рат, или је био додељен каквој јединици, као војни свештеник, која је справ нас оперисала. То се догодило пре подне. И мислио сам, какав ће ми се малер догодити данас? И истина, после подне, чим сам ступио у борбу био сам рањен.

Што год је било доцније кафана се све више пувила. Официри који су преко дан били заузети службом сада су долазили. Било је право чудо видети кога у цивилу. Сви су били војници, сви у униформи, па баш ако би се који и нашао у цивилу на глави је имао шајкачу обележје обвезника. Данас сво Ваљево се састојало од самих ратника. За једним столом седели су новинари, за другим

опет официри, за трећим самим глумци којих је овде у Ваљево било доста.

На једном, на врата се појави један војник до гуше ка љав, обрастао у првој бради, а у руци је држао пушку. Био је то прави цигански тип, мени врло познат. Он се прависупути, смешећа се, глумачком столу. И знате ко је то био? То је био баш онај, нама биограђанима познати глумац, који је увек играо цепане и провалице. Он приђе глумачком столу и поче се љубити са свима. Одмах нас напусти и наш друг — глумац који приђе за „твој“ сто

Ја и сликар још смо мало поседели па затим пођосмо сваки својој кући.

Ваљево је већ почело да се одмара... Саобраћаја је било мало, све маље и маље. По улицама су се виђали само војници који су обилазили од једне кафане до друге да нађу преноћиште. У даљини сам видео првени фрџер са крстом. То је била болница. Пред болницом су стајала неколико воловских кола која, су овога часа, довукли рањенике с положеја. Само пред болницама, мила жагор и граја јер су стизали рањеници. Иначе, све мирно. И кафане су се почеле затварати, осветлења гасити и Ваљево се одмарало у сну од прекомерног дневног рада.

Сутрадан сам отпутовао из Ваљева.

Генадијевљева мисија у Риму

— Интервју са једним бугарским дипломатом —

НИШ, 22. јуна.

Један од врло угледних бугарских дипломата у пролазу из Софије за Солун, свратио је у Ниш. То је мој стари познаник од времена мога бављења у Бугарској за трајања Првог Балканског Рата.

После убичајеног поздрава, каквим се поздрављају добри познаници који се давно нису видели, измењали смо прве речи.

Он се искрено зарадовао (што то код Бугара није обичај, нарочито кад је познаник Србин) и понуди да одемо у хотел „Европу“, где је узео собу за одмор, и да се тамо разговарамо до сутрих појединости — претресајући своје успомене и трагове од негда измењаних мисли и проведених разговора у Софији.

У његовој соби разговор је вођен о многим предметима. Почет је са другим Балканским Ратом, о коме је са болом рекао: „Наша (бугарска) погрешка створила је дубоку рану на српско-бугарском пријатељству и заједничком раду; она ће се сад тешко залечити. И у томе је наша (бугарска, кривица: место да је ле-

чимо метемом, ми је засипамо сољу.“

После смо прешли на друго, и дотакли се и Генадијевљеве мисије у Риму.

— Какав значај дајете његовој мисији? питао сам га, јер ми је добро дошло што је он ту мисију поменуо, и, јер сам хтео да чујем шта он као дипломата мисли о њој.

— Ви сте, свакако, читали наше бугарске листове, нарочито оне који се зову Видим, и оне, који су у ствари владе др. Васиља Радославова.

У њима сте могли прочитати да је др. Никола Генадијев, шеф стамбуловаста или како га сад код нас зову шеф кашкаваљџија (због лиферовања кашкаваља турској војсци одмах пошто је Турска објавила русија рат), отишао у Рим у чисто „информативној мисији“ — да води расположење Италијана према данашњој ситуацији на Балкану.

Генадијев јесте отишао са политичком мисијом, коју му је поверила наша влада, али је отишао и у другој са чисто трговачким карактером.

Овој другој он је дао већу важност него оној првој, јер друга је везана са харом а

прва само са дијурном и попутнином из државне касе.

Не треба ово да вас ни мало чудн, јер је Генадијев научио да уз полатичке мисије тргује или да врши агентурски посао. Када је постоје свадбе са кћерју министра Халачева добио од бугарске владе мисију да између Бугарске и Турске постигне извештан споразум, који би се доцније извршио у прави савез, Генадијев је отишао и као јавни ортак кашкаваљџије Самурџијева и богатог брашнара Јрдана Цумалијева из Софије. Свршивши један посао, свршио је и други. Први политички подухот је други чисто трговачки, и Генадијев је потписао уговор о лиферовању кашкаваља и брашна за турску војску у вредности 7.500.000 динара. Сличне гешефте вршио је у Бечу, Берлину и Паризу.

Питаћете: па какав је сад гешефт имао да сврши наш практични и некористољубиви Никола Генадијев у престоници италијанске краљевине? Да вам и то објасним.

Турска је са Димитријем Туферџијевим и Јорданом Цумалијевим закључила лиферовање муницији, пошто Немачка због рата не може да Турској даје онолико муниције колико је Турској данас потребно и колико се тајним уговором обавезала. Ова два милионара, (један Маћедонца, а други Бугара) обратили су се на Николу Генадијева као на човека који никакав посао, где се може да „печали“, не одбија, и понудили га да им буде ортак и да нађе земљу из које би брзо муницију за Турску могли добити. Генадијев је пристао, бацао је око на Италију, у којој је имао трговачких веза још као министар у чисто стамбуловистичком министарству. Гретао је да оде што пре, јер је рок за лиферовање муниције био 10 март 1915 године. Тада се већ радило (а Генадијев је највише радио) да Генадијев поново добије портфељ министра иностраних дела у Радослављеву кабинету. За Генадијева то би добро било, јер би онда отишао у Италију

као министар и издејствовао лакше код италијанске владе доволу да може извести италијанску муницију за турску војску под благословом италијанско-бугарског неутралитета. Велику сметњу тој Генадијевљевевој жељи чинио је сам Радославов, председник бугарске владе, јер није хтео да Бугарској створи нове невоље без погребне. Али, Генадијев је ипак требао да буде задовољен и онда је остварена „информативна мисија“ у Италији.

Генадијев се не примио нешто је у њој налазио неку особиту почит, него просто да би могао да сврши са формалностима које су спречавале да се може лиферација муниције да изврши до одређеног рока.

У Италији Генадијев се окретао као чигра, говорио, писао своје „интервјуе“, протуррао их по италијанским листовима да би његова „мисија“ имала што више „барута.“

И, да видите Николаћи Генадијев (тако му је право име и презиме) успео је: добио је доволу да може извести муницију из Италије у вредности 9.000.000 динара; и обећање: да ће Италија утицати на Србију да се одазове жељама бугарске за територијалне компензације у Мједонији!

Ово не треба да схватите да је Италија обећала из неких пријатељских разлога; она их није никад знала. Од како су Италијани баталили верги и мајмуне, дали су се на трговину, која им није дала баш прикладно име. Италија је обећала, надајући се да ће Бугарска градити железницу Софија — Валона, која ће је створити господарицом балканских тржишта и балканске земље довести под њено туторство о коме је она сањала још док је Аустрија господарила балканским трговима и занимали се плановима за њихово потпуно потчињење.

Био сам, можда, и опширан, више него што је требало. Немојте ми замерити, јер другојаче није се могло, ако се хтела бацити прва светлост и дати тачно и правилно об-

Каћуна:

Своме брату артиљерцу

Ја се дичим с тобом, што си на бранику,

Отаџбине наше, која нам је драга
Као наша мајка, коју смо љубили
Највише на свету, више од свих
блага.

О како сам срећна, када чујем
да си,
Тамо, где се за њу, крв врела
пролева;
И да ће се скоро, остварити оно
О чем сваки Србин, и жуди, и
снева.

Најсрећнија бићу, када нам се
вратиш;
Задовољан што је, завршено дело.
Срећан што си и ти, своју помоћ
дао —
За браћу Словене, и за Српство
цело.

Сад се само молим Великоме Богу,
Да, да здравља теби, српскоме
војнику.
Да оствариш завет, отаџбине наше
И срећно истрајеш на њеном
бранику.

Косово, 1915.

ФЕЉТОН

На бучној Дрини

Стиже глас о општој мобилизацији српске војске. У то се доба беасмо сви ђаци разишли којекуда. Неки својим кућама, а неки, који су из српских провинција под Аустријом, разиђоше се већином по манастирима, да проведу школско ферије. И мене у тој манастирској тишини под Шар планином затече глас о мобилизацији. Раздраган таквом весту, полетех и ја окуражен, и ако по своје саставу нисам био довољно јак, да п и течем у помоћ својој милој домовини. Ох, какав ја сам тада изгледао од силног весеља, кад помислим, да је дошло онај велики дан, да се једини цео југословенски род!

Пђише нас две групе до-

бровољаца. Једна из Ниша, а друга из личне српске престонице. Сви смо се састали у Младеновцу, одакле весело певајући пођосмо за Ваљево, пуви снаге и живота. Веселијих момената нисам никад доживео, као тада. Уз силне акорде патриотских песама, орила су се брда и долине. Весело дођосмо у Ваљево, где нас задожаше крајко време. Дани, проведени у Ваљево, то су дани били помешани с највећом досадом. Са нестрпљењем очекивали смо момента, кад ће нам командант (г. мајор Војин Поповић — Вук) рећи: „Напред на Дрину, у свети рат!“ Не би дуго и то дође! Раздраган тим гестом г. команданта, нашем одушевљењу и расположењу не беше краја.

И поред свих оних летњих, несносних врућина и жага, ништа не ометаше српског ратника, да и даље његове

песме и покличи одјекују кроз долине мутнога Јдра. Угледасмо бујну Дрину, од чије обале долетаху куршуми старог непријатеља. Осврнем се и видех своје другове исто онако свеже и чиле као кад смо пошли из Ваљева. Ни на једном се није могла огледати забринутост на зебња. Сваки је ведром чела и с осмејком на лицу и с пуно повоса гледао тужну Босну, која жељно очекује нашу заштиту. Бацају своје погледе на некад поносну Босну, и на њена брда и долине, која су сада потонула у дубоку тању и помрчину. И тако певушкају и роморе: „А, ој Босно, си ротице крета“.

Распоређаше нас и заузе смо позиције, где смо доста велики фронт држали према бројном стању наших храбрих четника. Борисмо се лавовском снагом баш на оном положеју, где је непријатељ чеш

ће пуга правио напад на наша одељења, да продре. Но увек је био снажно одбијен српском бомбом и брзометком, којим га је храбра десница српскога војника смртносно оборила. Држасмо се непрестанно водећи борбу и дању и ноћу неколико дана са можда целим пуком непријатељске војске.

Убрзо стиже глас, да оступамо, а то нас много разочара, јер сви хтедосмо до једнога борити се, само да не пустимо непријатеља са ову страну. Вољи и заповести претпостављених покорисмо се! Жало нам беше напустити положеја, јер желно очекивани прелаз преко Дрине, где нас очекују наша истокрвна браћа по роду и језику, коју непријатељ још увек тишти и д ви у железним оковима. Осети смо у души зазор за нашим друговима, који су славно падали, бранећи стг своје славске

јашњење мисије др. Николе Генедијева у италијанској престоници". —

Војислав М. Росић

Немачки услови

— Услови под којима би Немци пристали на мир —

ПАРИЗ, 25. јан.

Брон Зајдлиц написао је једну маљу брошуру под горњим насловом. Како је ова брошура направљена одличан утисак на све политичке кругове на Зајду, то ми доносимо нека места из ње.

— Основа, на којој би се могли повести преговори за мир — вели барон Зајдлиц — треба да буде: status quo, т.ј. ни једна ратујућа држава не би смела из рата да изиђе ни смањена ни увећана територијално. Немачка би у овом случају морала да напусти Белгију и да јој врати независност, и са њима би била везана само царинским савезом. Пољска би остала и даље раздљена између Русије, Немачке и Аустрије. Иначе слободна и независна Пољска бил би вечити камен спотицања међу ове три државе. Алзас Лорен добиле би неке веће политичке слободе, али би и даље морала да остане немачка провинција. Доле на Југу, стање се не би смело мењати оно би морало да остане исто, као што је било и пре војне!...

Наше железнице

Промена Директора Срп. Држ. Железница

— Наш извештај. —

НИШ, 25. јан.

Сазнајемо да ће досадашњи директор Срп. Држ. Железница г. Влада Марковић бити смењен, а да ће на његово место бити постављен г. Миладин Ђорић виши инжењер железничке дирекције.

Исто тако сазнајемо да ће бити смењен и помоћник директора г. Божић а на његово место биће постављен г.

Бора Пајевић инжењер — шеф нишке ложиовице.

И г. Ђорић и г. Пајевић спадају у ред најспремнијих инжењера на нашим железницама те би њихов долазак на ове положаје био радо примљен код свог жељезничког особља. М.

РАБОШ

Ћатина писменост

Начелник среза вуч. на Косову, тражио је да му општинске поднесу извештај колико

Дневник једног артиљерца

из српско-аустриског рата

— Видов-дан — Судбоносан дан по Српство. —

Примисмо сви рагне спискове и појосмо у име Бога. Дуго су још старци жене и деца стајали пред општинском судницом, пратила нас погледом и шиљали последње поздраве рукама и марамима; а ми младићи, сви у добу највеће младалачке бујности сложисмо се, образвасмо хор, а затим из стогину грла рикну песма која је се хобила као јерихонске трубе:

Храбри Марко Краљевићу
Дај нам топуз твој
Петре Карађорђевићу
Води нас у бој.
Да на твојим златним крил'ма
Полетимо ми
За слободу и слободу
Изгинемо сви.
Ајд'те, ајд'те Срби устајте
Ајд'те браћо, ајд'те
Своје недајте.

Певало је се и журило, хитало је се у команду. По ратном списку имали смо данас да стигнемо и преноћимо у Брзој Паланки али смо ми продужили за Неготин који нам је други коначни ратном списку.

2.

Бјим се изгледаће смешно описивати мој пут до команде у Нишу, али тек куриозитет ради навешћу га у неколико. Ја мислим да је оправдана и на своме месту ова мја намера, јер по мом мишљењу свршетак без почетка није ништа.

Што је река без жубора
Што су војке без плодова

сто држали у свјим жилама и у својој меморији ону велелепну реченицу: Dulce et decorum est pro patria mori! — Тајим је изречком у њиховим жилама непрестано колила и струјала. Палоше славно за општу народну ствар, а не угледаше час ослободјења своје браће, тај завет оставише на нама, да га ми остваримо.

Проста вам љубав, српски соколови, наше славне мајке Србије! Захвална ће вам бити Велика Србија, врли јунаци, вага дичним херојима, који сте у мученичким и суморним дима пол жили цветове своје младости за величину своје миле домовине, коју сте жарком синовском љубављу љубили! Ова ће вам исписати светла имена ваша у српској историји, која су ево већ по трећи пут огрезла у топлој вашој крви, бранећи праг њен!

Збогом јунаци! Осветиће вас другови ваши, браћа ваша!

Д. Ратковић, четник (ћак)

у којој општини има наоружаних људи и којим пушкама.

„Један општински ћата-деловођа, одговара:

У овој општини има 57 Срба Јердановог система са по 100 метака, 12 Срба турских брзометака по 40 метака и 8 Срба турских мартинки по 40 метака.

Штета само што још није водно да у тој општини постоји и један деловођа зврновског система, а овакве деловође у новим крајевима нису ретки.

Вел.

Дневне вести

Народна Скупштина

Седнице Народне Скупштине одложене су до 10 фебруара.

Унапређење

Г. Петар Чђевић, комесар чукаричке почастије унапређен је за члана Управе града.

Кољу Мил. Сестара

Г. др. Гоамбер, сестрић г. Борђа Вајферта, приложио је Кољу Београд. Милосрдних Сестара 200 динара.

Зграда за суд

Првостепени суд за округ београдски доћиће кроз неколико дана у Београд. Суд је од Управе вароши Београда тражио да се нађе за његове канцеларије зграда на периферији Београда.

Боје се људа.

За рањенике

Јуца Милојевић, оланчар, из Јагодине, приложио је за набавку рубља рањеницима и

болесницима јагодинских болница 50 динара.

Хвала му!

Писање Н. Сл. Преса

У броју од 17. јануара Н. Сл. Преса која се састоји из 12 табака, а у пису: „Наш моментани положај на ратишту“ пише о свима фронтима бјажшта чак и о албанском само нигде ни у једној рубрици не спомиње српску војску и српско бојиште. Што она тако чини има нека велика мука кад се она чак трози да име Србије спомене.

Раније су писали да ће да нас прегаве и униште а сад нас се ратосиљају.

„Кћери греха и порока“

Пошто је писац „Кћери греха и порока“ прездравито то ће од сутра редовно излазити наставак овог романа. Уосталом у овом другом делу долази и онај најинтересантнији део. Обраћамо пажњу читаоцима на овај роман.

Савска царинарница

Савска царинарница отпочела је свој рад као и у редовним триликама. Ова царинарница има већ и своје приходе.

Немачка и Грчка

— Немачка опозива свога посланика —

АТИНА, 22. јануара. — Немачки посланик у Атини путује у недељу за Берлин. Листови јављају, да ће немачки посланик бити опозван због разилажења у мишљењу са агентама немачке пропаганде у Грчкој. Још није наименован нови посланик.

Последње вести

Са запада

ПАРИЗ, 25. јануара

Званични коминике од 24. јануара у 11 сахата ишћу: не јављају ни за какву важнију акцију у току дача 23. јануара. Артиљериска борба од Араса до Ренса имала је добрих резултата по нас. Нема да се забележи никаква измена у ситуацији у пределима Перта и Месина. У Аргони и Вевру било је кановаде. Наша артиљерија распрштала је непријатељску комору и запалила је један немачки воз од 25 вагона. Оборили смо на земљу једну ваздушну лађу северисточно од Соме у Пиу. На осталим деловима фронта нема шта да се забележи.

За наше рањенике

ЛОНДОН, 24. јануара

Прилози за српске рањенике стављени су под високу патронажу енглеске коалиције. Г. Аскит, Черчил, Бонар и Лав подредседници су комитета. Још једна опремљена болница отпловаће ускоро за Србију. 55.000 фунта штерлинга од прикупљених прихода за Србе имају да се одмах разделе међу неборце.

Швајцарске лажи

ПЕТРОГРАД, 24. јануара. — „Нова Слободна Преса“ од 18. јануара објавила је протест аустријске владе противу тобожњег вешања румунских легионара у Буковини, на које су их Руси осудили. То саопштење је нова лажа аустријске владе да би противу нас раздражила Румунију. Аустрија је свесна опасности, коју припрема својим румунским поданицима раштачки обавезала ту легију да би изазвала противу нас наше репресалије. Међутим тај план је пропао, јер ни у једној повилици нису рђаво поступале према румунским легионарима ни наше трупе ни наше власти. У осталим ти легионари нису ни показали намеру да браће Аустрију, а већина их је дезертирала у Румунију.

ПЕТРОГРАД, 24. јануара. — „Вечерњеје Време“ од 19. јануара, па затим и остали листови објавили су апел немачким војницима на коме је потписана руска врховна команда. „Петроградска Телеграф. Агенција“ је овлашћена да изјачи, да ни команданти армија ни руски генералштаби нису објавили такав апел.

Пратплата из „Стражу“ стаје један динар месечно.

13

Цртице из тринаесто-дневног ропства под Ау-стријанцима.

Једног дана седео сам у Здрвљаку, преко од Лондона, у коме је било и неколико о-фицира и војника аустријских.

За једним столом седела су три официра, међу којима бе-ше и један вишег чина а при-лично спријатељен са госпо-ђицом која је послуживала.

Ова се јако интересовала за стање какво је тада било у Београду и какво ли ће бити у случају да га они мо-рају напуштати.

На то питање одговорио је исти официр да до тог на-пуштања у опште неће доћи, но ипак и у том случају од Београда би постало само поље београдско и он се неби укљонио из њега док то неби било.

И заиста одржао је реч. Није отишао из Београда, већ се предао нашој коњичкој па-троли пред кефаном Лондон, где је био одсео, а заједно са своја два друга. Осим је али „београдско поље“ није до-четао.

Благодарност

Господ. Душану Стојимировићу
Управнику Душевне Болнице

И овим вам путем вечита хвала и вечито вам остајем са мојом децом благодарна на доброты вашој. Кад је непри-јатељ ушао у Београд, ја сам дошла у болницу са троје де-це и ви сте ме примили за простирачицу рубља, а тиме ме спасли и од глади а ујед-но и сачували од непријатеља. Због појезивих ствари ја сам морала после месец дана да напустим болницу, и ви-дети ме у највећој оскудици си троје децеце ви сте ради-ли да ми се плата изда.

Са мојом децом ја кли-чем живели и Бог вам дао среће и здравља.

познана
Персида Цветковић
бив. простирачица рубља

Белешке

— Изгубљена акта —

На перону железничке ста-нице у Топчидеру или у ва-гону, ходнику прве класе из-губио сам приватна акта која само за мене имају вредност. Моли се онај ко их је нашао да ме извести преко Уредни-штва зашто ће досити при-стојну награду.

Милан Марковић
стенограф
Нар. Скупштине — Ниш

Ратна пошта

Моји рођаци: Давило Ј. Стојановић и Добросав С. И-лић, два и по м-ца како се не јављају.

Давило је био у XIV пуку тимоч. дивизије I позива. Чуо сам да је рањен 8 новембра пр. год. па је однет натраг у болницу.

Добросав је био у Нашу у резервној трупи, па је I. чета I. баталјона, где је он био, послата почетком окто-бра пр. год. у Ваљево. По-следњи пут се јавио почетком новембра пр. године.

Кошта буде знао о овој двојици ратника, молим га да ме извести.

Ђокић
Ул. Краља Милоша 64 Београд

КЊИЖАРА

Косте В. Илића

Београд Краља Милана 70
Има на продају велику кољ-чину најбољег француског ко-њачка и продаје на више и мање. Флаша од 7 деци стаје 8 — дин. Флаша од 1 литра стаје 10 гинара. 8—15

УГЉА Шлеског 1-ве врете
УГЉА дрвеног — Лигнита

ПРОДАЈЕ НА ВИШЕ И МАЊЕ
Обратити се у ралњу
Спире Милошевића и Комп.
до Народне Банке

9—10

(100) Сто динара награде

На путу Аранђ лозац—Тр пола пре два месеца изгуб-љена је једна велика кутија са овим стварима: једна драп пуплинска хаљина, дечиј (роза) атласно јорганче, бо дечији огртач, једна сукња зелена Стефана 20 дечијих кошуљина, 20 дечијих чарапаца, 10 хаљиница дечијих нових, 2 капице снидене дечије, 2 пара ципе-лица дечијих, 8 половних хаљиница, дечији веш (ко-шуљице, бенке, кецељице), једна драп шустикла, 40 метара веза, једна нова мушета асталска, и још неке ситнице. — Моли се онај ко буде нашао, да донесе у ралњу НИКОЛЕ РАДОВАНОВИЋА трг. из Аран-23 ђеловца где ће добити награду од 100 д. 13

ПЕЧАТОРЕЗАЧКА РАДЊА
ИЗ БЕОГРАДА

Жирка Ерлекбајна

Обреновића улица преко пута „Руског Цара“ у Нишу
прима поручбине печата и штампбиља. Гравира
латне и сребрне ствари, израђује брзо и со-
лилно по умереној цени. На захтев шаље свој
9 илустровани ценовник. —10—

Са тешким болом у души јављамо пријатељима
и познаницима, да је наш мили и никад непрежаљени
син и брат, јединац

МИЛОШ РАДОСАВЉЕВИЋ

учитељ и резервни официр

подлегао тешким равама задобивеним на бојноме пољу
новембра пр. год. и сахрањен у Горњомилазовачком
гробљу.

У Љубишу, јануара 1915 г.

ВЕЧИТО ОЖАЛОШЋЕНИ:

Мати Вукосава; сестре: Мара и Станојка.

Са болом у души извештавамо сроднике, пријатеље и
познанике, да је наш добри и мили незаборављени син и брат

НОВИЦА М. МАТКОВИЋ

кафеџија, обвезник I. позива при штабу X. пука Окр. Команде

преминуо је после кратког али врло тешког боловања 20.
децембра 1914 год. од тифуса, у Чачку где је и сахрањен.

Смрт која немилостиво коси и оно што по природи још
н је за онај други свет, покоси и живот нашег драгог нам
Новице, што у најлепшем цвету своје младости 28. год. и
нас остави да за њиме до века тугујемо.

Овим приликом сматрамо за свету дужност изјавити
нашу топли благодарност лекарима чачанске војне болнице:
г. г. Крстићу, Богдановићу и Јаковљевићу који сав свој труд
уложише те да нам покојника спасу од те проклете болести
но Бог и судбина не даде.

Исто тако велику захвалност дугујемо г. Милану Гавр-
ловићу, свештнику из Чачка који опело над покојником из-
врши, као и г-ђи г-ци М. Главинића из Чачка, г. г. Милу-
тину Стругаревићу, Велимиру Лазићу, Љуби Стаменићу, г-ђи
Даринки и г-ци Драги Д. Илића, нашој куми и куму М. Дра-
гутиновићу овлаш. који нам се у овој превеликој тузи и жа-
лости такоше помогаше и у неколико тугу ублажише.

Нека је в чита хвала свима онима који нам писмено и
усмено изјавише саучешће за нашим покојним Новицом, ње-
гову смрт оплакали су многобројни његови пријатељи дру-
гови и познаници а највише ми

ВЕЧИТО ОЖАЛОШЋЕНИ:

Мати Љубица; сестре: Персила и Ната; брат Илија, редов
бачке чете и остала родбина.

24

1—3

ШТАМПАРИЈА

Драг. Грегорића и Друга

БЕОГРАД Космајска улица бр. 22. БЕОГРАД

Препоручује се поштованом грађанству за израду сваковрсног штампарског посла као: ча-
сописа, циркулара, вињета, свадбених позивница, вереничких карти, појмртних листа

Штампарија је снабдевена са најмодернијим новим словима, шарама и ликијама.

Штампарија је снабдевена са четири штампарске машине и две СЕЦ МАШИНЕ за слагање, да би могла сваки посао изградити на потпуно
задовољство шт. своје муштерије.

Израда је чиста и брза, — Цена умерена.